

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 155/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť M. L., K., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 248/2007 z 10. augusta 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. L. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd) bola 5. novembra 2007 faxom a 7. novembra 2007 poštou doručená sťažnosť M. L., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej

len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 248/2007 z 10. augusta 2007.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva:

«Sťažovateľka podala na Okresnom súde Košice I návrh na zrušenie spoločného nájmu bytu. Predmetné konanie sa vedie pod sp. zn. 15 C 1137/01 a doposiaľ nie je skončené.

Okresný súd Košice I dňa 18. 11. 2003 vyniesol rozsudok sp. zn. 15 C 1137/01-59, ktorým

- zrušil právo spoločného nájmu účastníkov bytu nachádzajúceho sa v K., č. bytu 23., IV. poschodie, pozostávajúceho z 3 izieb, kuchyne a príslušenstva,*
- za výlučnú nájomkyňu a členku družstva určil navrhovateľku,*
- odporcovi uložil povinnosť byt vypratať do 15 dní od zabezpečenia náhradného bytu,*
- účastníkom náhradu trov konania nepriznal.*

Proti tomuto rozsudku podal odporca v konaní Š. Č. odvolanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 11 Co 87/04 zo dňa 4. 11. 2004 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

„Pre prípad, že ide o spoločný nájom družstevného bytu platí špecifické ustanovenie § 705 ods. 2 OZ. Ak zároveň ide o spoločné členstvo manželov v bytovom družstve v zmysle druhej vety tohto zákonného ustanovenia, súd zároveň so zrušením práva spoločného nájmu bytu manželmi rozhoduje aj o tom, kto z rozvedených manželov bude nájomcom bytu ako člen družstva, čím zanikne aj spoločné členstvo rozvedených manželov v družstve. Ide o špecifický spôsob zániku spoločného členstva, čo má za následok, že zároveň zanikne aj členstvo jedného z manželov v družstve. Hodnota členského podielu v prípade družstevného bytu patriaceho do spoločného nájmu manželov patrí do aktív bezpodielového spoluvlastníctva manželov, takže finančné vyrovnanie hodnoty členského podielu je vecou vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Samostatné rozhodovanie súdov o zrušení práva spoločného nájmu bytu spravidla predchádza vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva a pri vyporiadaní sa potom členský podiel určí tomu, kto zostal ďalším nájomcom družstevného bytu a jediným členom družstva; hodnota členského podielu sa potom vyporiada v rámci vyporiadania celého bezpodielového spoluvlastníctva. Pokiaľ však

nebol podaný návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva v lehote troch rokov od právoplatnosti rozsudku o rozvode a v uvedenej lehote, nedošlo ani k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov dohodou, platí nevyvrátiteľná domnienka vyporiadania podľa zásad uvedených v ustanovení § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka t. j. že ohľadne hnutelných vecí sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich k veci z bezpodielového spoluvlastníctva užíval ako vlastník pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti a o ostatných hnutelných veciach a nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné. Členský podiel z titulu spoločného členstva manželov v bytovom družstve a tak analogicky aj pre toto právo platí režim podielového spoluvlastníctva. Keď v takomto prípade v rámci konania o zrušení práva spoločného nájmu družstevného bytu pri rozhodovaní podľa § 705 ods. 2 druhá veta, dochádza aj k zániku spoločného členstva bývalých manželov a jeden z manželov prestáva byť členom družstva, je to analogická situácia, ako pri zrušení podielového spoluvlastníctva (§ 141 - 142 OPZ). So zrušením podielového spoluvlastníctva je zo zákona spojené aj jeho vyporiadanie a tak, ak rozhodovaniu o zrušení práva spoločného nájmu bytu manželov k družstevnému bytu dochádza v čase, keď už ohľadne členského podielu ako spoločného majetkového práva platí zákonná domnienka podľa § 49 ods. 4 t. j. že je v podielovom spoluvlastníctve rozvedených manželov je zároveň s rozhodnutím o tom, kto z nich ostatne členom družstva potrebné rozhodnúť aj o vyporiadaní tohto členského podielu (§ 142 OZ p. a.). Aj pri vyporiadaní iných právnych vzťahov (napr. v dedičskom konaní) sa pri vyporiadaní členského podielu v bytovom družstve vychádza zo všeobecnej ceny členského podielu t. j. z ceny, za ktorú je možné v danom mieste a čase nadobudnúť alebo predať členské práva a povinnosti z bytu porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a pod.

Ak by sa predmetné konanie vnímalo len ako „klasické“ konanie o zrušenie práva spoločného nájmu bytu manželmi a odvolanie odporcu posudzovalo len formálne tak, že žiada navrhovateľke uložiť lehotu, v ktorej je povinná zabezpečiť mu náhradný byt, nebolo by toto odvolanie dôvodné. Odvolací súd však v danom prípade bral do úvahy, že odporca nie je osoba práva znalá a neovláda terminológiu na tento právny problém a vzťahujúcu. “

Okresný súd Košice I dňa 29. 3. 2006 vyniesol rozsudok sp. zn. 15 C 1137/01-116,

ktorým

- zrušil právo spoločného nájmu účastníkov bytu nachádzajúceho sa v K., č. bytu 23. IV. poschodie, pozostávajúceho z 3 izieb, kuchyne a príslušenstva,
- za výlučnú nájomkyňu a členku družstva určil navrhovateľku,
- odporcovi uložil povinnosť byt vypratať do 15 dní od zabezpečenia náhradného bytu navrhovateľkou,
- účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odporca v konaní Š. Č. odvolanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením sp.zn. 1 Co 216/2006 zo dňa 18. 8. 2006 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach vo svojom odôvodnení uviedol:

„Odporca sa počas celého konania nedomáhal zrušenia podielového spoluvlastníctva, ani jeho vyporiadania. Nežiadal ani vyporiadať majetkovú hodnotu členského podielu bytu a pritom ide o návrhové konanie. Podľa ustálenej súdnej praxe, pri rozhodovaní súdu o zrušení práva spoločného nájmu družstevného bytu a o jeho ďalšom nájme podľa § 705 ods. 2 druhá veta ods. 3 Občianskeho zákonníka, súd nerozhoduje o finančnom vyporiadaní hodnoty členského podielu k bytu a neskúma ani schopnosť tohoktorého účastníka vyplatiť hodnotu členského podielu k bytu druhému účastníkovi (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 98/2003). Rozhodnutie podľa citovaného ustanovenia § 705 ods. 2 druhá veta a ods. 3 OZ o ďalšom nájme družstevného bytu nie je viazané na to, aby sa súčasne rozhodovalo o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva bytu.“

Krajský súd v Košiciach vo svojom odôvodnení ďalej uviedol:

„Zákonná úprava právnych vzťahov k bytom všeobecne a osobitne po zániku manželstva už nezodpovedá podmienkam trhového hospodárstva a nekorešponduje ani s právnou úpravou ostatných vzťahov s tým súvisiacich; jestvujúca právna úprava (a to ust. § 705 OZ) vlastne len kopíruje pôvodnú právnú úpravu režimu práva spoločného užívania bytu, ktorý bol len premenovaný na nájom, hoci svojim obsahom nejde o totožné nájomné vzťahy.“

Okresný súd Košice I dňa 30. 5. 2007 vyniesol rozsudok sp. zn. 15 C 1137/01-156, ktorým

- zrušil právo spoločného nájmu účastníkov bytu nachádzajúceho sa v K., č. bytu 23. IV. poschodie, pozostávajúceho z 3 izieb, kuchyne a príslušenstva,
- za výlučnú nájomkyňu a členku družstva určil navrhovateľku,
- odporcovi uložil povinnosť byť vypratať byt bez zabezpečenia bytovej náhrady do 15 dní od právoplatnosti rozsudku,
- konanie o zrušenie a vyporiadanie členského podielu v bytovom družstve vylúčil na samostatné konanie,
- účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odporca v konaní Š. Č. odvolanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 1 Co 248/2007 zo dňa 10. 8. 2007 zrušil rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach vo svojom odôvodnení uviedol:

„Predmetná vec bola už dvakrát prejednávaná v odvolacom konaní a odvolací súd vo svojich zrušujúcich uzneseniach (č. k. 11 Co 87/04 zo dňa 4. 11. 2004, č. k. 1 Co 216/07 zo dňa 18. 8. 2006) vyslovil právny názor, že ak po zrušení práva spoločného nájmu družstevného bytu podľa § 705 ods. 2 OZ rozhoduje po uplynutí troch rokov od zániku BSM, keď je vzhľadom na fikciu vyplývajúcu z ustanovení § 149 ods. 4 OZ aj členský podiel v podielovom spoluvlastníctve, je potrebné v tomto konaní zároveň s rozhodnutím o tom, kto z bývalých manželov ostane členom družstva, potrebné rozhodnúť aj o vyporiadaní tohto členského podielu s použitím ustanovenia § 142 OZ. V podrobnostiach odvolací súd poukazuje na svoje odôvodnenie uvedené v predchádzajúcich rozhodnutiach. Už v týchto rozhodnutiach bolo zdôraznené, že aj keby išlo o netradičný, doposiaľ nejudikovaný právny názor odvolacieho súdu, v tejto konkrétnej veci je 1. stupňový súd týmto právnym názorom viazaný...

Napadnutý rozsudok prvostupňového súdu však svedčí o tom, že prvostupňový súd buď nepochopil podstatu riešenia právneho problému nastoleného odvolacím súdom alebo opätovne tento právny názor odvolacieho súdu nerešpektuje. ...

Napriek tomu, že výrok IV. (konanie o zrušenie a vyporiadanie členského podielu v bytovom družstve vylúčil na samostatné konanie) bol pojatý do rozsudku, procesné ide o rozhodnutie podľa § 112 ods. 2 O. s. p., ktorým sa upravuje vedenie konania. Takéto rozhodnutie má charakter uznesenia, aj keď je pojaté do rozsudku (podobne ako napr.

výrok o trovách konania). Proti takémuto uzneseniu potom nie je prípustné odvolanie (§ 202 ods. 3 písm. a/ O. s. p.). Vzhľadom na hore uvedené, ale toto procesné rozhodnutie prvostupňového súdu v danom prípade vychádzalo z nesprávnej aplikácie hmotného práva a pretože to, čo prvostupňový súd vo výroku IV. vylúčil na samostatné konanie, nie je samostatným konaním, ale predstavuje predmet konania, o ktorom má byť rozhodnuté spoločne, v skutočnosti nejde o rozhodnutie, podľa § 112 ods. 2, ale o vadu konania.“»

Podľa sťažovateľky krajský súd svojím rozhodnutím porušil jej základné právo domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na súde zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Poukazujúc na uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľky

- na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 Dohovoru,

- a právo domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na súde Slovenskej republiky podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR,

bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 248/2007 zo dňa 10. 8. 2007 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 248/2007 zo dňa 10. 8. 2007 a vracia vec Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 50.000,- Sk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb

alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či sťažnosť spĺňa všeobecné, ako aj osobitné náležitosti upravené najmä v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Co 248/2007 z 10. augusta 2007.

Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia č. k. 1 Co 248/2007-170 z 10. augusta 2007 uviedol:

«Krajský súd považujúc odvolanie za podané podľa § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. vec podľa § 212 ods. 2 písm. d) preskúmal v celom rozsahu aj s prihliadnutím na § 212 ods. 3 O. s. p. a podľa § 221 ods. 1 písm. h) f) O. s. p. rozsudok prvostupňového súdu aj v celom rozsahu opätovne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Predmetná vec už bola dvakrát prejednávaná v odvolacom konaní a odvolací súd vo svojich zrušujúcich uzneseniach (č. k. 11 C 87/04 zo dňa 4. 11. 2004 a č. k. 1 Co 216/06 zo dňa 18. 8. 2006) vyslovil právny názor, že ak sa o zrušení práva spoločného nájmu družstevného bytu podľa § 705 ods. 2 OZ rozhoduje po uplynutí 3 rokov od zániku BSM, keď je vzhľadom na fikciu vyplývajúcu z ust. § 149 ods. 4 OZ aj členský podiel v podielovom spoluvlastníctve, je v tomto konaní zároveň s rozhodnutím o tom, kto z bývalých manželov ostane členom družstva, potrebné rozhodnúť aj o vyporiadaní tohto členského podielu s použitím ustanovenie § 142 OZ. V podrobnostiach odvolací súd poukazuje na svoje odôvodnenie uvedených predchádzajúcich rozhodnutí. Už v týchto rozhodnutiach bolo zdôraznené, že aj keby išlo o netradičný, doposiaľ nejudikovaný právny názor odvolacieho súdu, v tejto konkrétnej veci je prvostupňový súd týmto právnym názorom viazaný.

Napadnutý rozsudok prvostupňového súdu však svedčí o tom, že prvostupňový súd buď nepochopil podstatu riešenia právneho problému nastoleného odvolacím súdom, alebo opätovne tento právny názor odvolacieho súdu nerešpektuje. Pokiaľ odvolací súd vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach odkázal prvostupňový súd pri rozhodovaní v predmetnej veci na analogické použitie § 142 OZ, vychádzal z toho, že ak je so zrušením práva

spoločného nájmu družstevného bytu zo zákona spojené rozhodovanie o tom, kto zostane členom družstva, v takýchto prípadoch (keď členský podiel ako majetkové právo je už v režime podielového spoluvlastníctva) to zároveň znamená aj rozhodnutie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva bývalých manželov k členskému podielu v bytovom družstve. Rozhodnutie o tom, kto zostane členom družstva, totiž zároveň znamená aj rozhodnutie o tom, kto zostane výlučným vlastníkom členského podielu ako pôvodne spoločného majetkového práva. Preto pri analogickom použití § 142 OZ určenie, kto zostane členom družstva, vlastne znamená prikázanie členského podielu jednému zo spoluvlastníkov (súčasť vyporiadania), takže zároveň je potrebné rozhodnúť aj o primeranej náhrade pre odstupujúceho spoluvlastníka. Konanie podľa § 142 ods. 1 OZ o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nie je spoločným konaním o dvoch samostatných veciach, ale jedným konaním, kde vec vyporiadania podielového spoluvlastníctva nemožno oddeliť od zrušenia podielového spoluvlastníctva.

Ak v konaní o zrušení práva spoločného nájmu družstevného bytu podľa § 705 ods. 2 OZ je potrebné rozhodnúť o tom, kto zostane členom družstva, tak v prípade, že členský podiel je už v podielovom spoluvlastníctve, treba mať podľa názoru odvolacieho súdu za to, že zo zákona (z dikcie hmotného práva) je konanie o zrušení práva spoločného nájmu družstevného nájmu bytu spojené s konaním o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k členskému podielu. Rozhodovanie o tom, kto zostane členom družstva komu prípadne členský podiel) prichádza do úvahy v konaní o zrušení práva spoločného nájmu družstevného bytu, ale aj v konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k členskému podielu, takže dikcia zákona (§ 705 ods. 2, § 149 ods. 4 a § 142 ods. 1 OZ) spája dve inak samostatne upravené konania na spoločné konanie. Rozhodovanie o zrušení práva spoločného nájmu družstevného bytu a rozhodovanie o tom, kto zostane členom družstva teda nemôže byť oddelené od rozhodovania o primeranej náhrade za členský podiel odstupujúcemu členovi družstva. Takéto konanie tvorí jeden celok.

Keď teda prvostupňový súd napadnutým rozsudkom vo výrokoch I. až III. rozhodol o zrušení práva spoločného nájmu družstevného bytu v zmysle § 705 ods. 2 OZ a vo výroku IV. „konanie o zrušení a vyporiadaní členského podielu v bytovom družstve vylúčil na samostatné konanie“, nepostupoval správne, pretože konanie o všetkom, čo je predmetom

tohto konania (zrušenie práva spoločného nájmu družstevného bytu a zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k členskému podielu) je nedeliteľné. Takéto rozhodnutie je aj zmätočné a výrok IV. nekorešponduje s právnym názorom odvolacieho súdu, ale ani odôvodnením samotného rozhodnutia prvostupňového súdu. Tým, že prvostupňový súd rozhodol, že za výlučnú nájomkyňu a členku družstva určuje navrhovateľku, už vlastne rozhodol aj o zrušení a čiastočnom vyporiadaní tohto členského podielu ako spoločného majetkového práva, takže ani z tohto hľadiska výrok o vylúčení konania o zrušenie a vyporiadanie členského podielu v bytovom družstve na samostatné konanie neobstojí. Vzhľadom na výroky I. až III. by vlastne išlo už o vec rozhodnutí. Aj vzhľadom na odôvodnenie rozsudku je však zrejmé, že prvostupňový súd na samostatné konanie mienil vylúčiť len časť vyporiadania a z tohto len záležitosť primeranej finančnej náhrady za členský podiel pre odporcu. To však ako súčasť konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nieje oddeliteľná časť pre samostatné konanie.

Napriek tomu, že výrok IV. bol pojatý do rozsudku, procesné ide o rozhodnutie podľa § 112 ods. 2 O. s. p., ktorým sa upravuje vedenie konania. Takéto rozhodnutie má charakter uznesenia aj keď je pojaté do rozsudku (podobne ako napr. výrok o trovách konania). Proti takémuto uzneseniu potom nie je prípustné odvolanie (§ 202 ods. 3 písm. a/ O. s. p.). Vzhľadom na hore uvedené ale toto procesné rozhodnutie prvostupňového súdu v danom prípade vychádzalo z nesprávnej aplikácie hmotného práva a pretože to, čo prvostupňový súd vo výroku IV. vylúčil na samostatné konanie, nie je samostatným konaním, ale predstavuje predmet konania, o ktorom má byť rozhodnuté spoločne, v skutočnosti nejde o rozhodnutie podľa § 112 ods. 2 O. s. p., ale o vadu konania. Takýto vadný postup prvostupňového súdu však zároveň znamená nesprávne rozhodnutie vo veci aj pokiaľ ide o samostatné výroky o zrušení práva spoločného nájmu bytu ad I. až III., preto je v zmysle § 212 ods. 3 O. s. p. aj výrok IV. preskúmateľný odvolacím súdom. Vec zrušenia práva spoločného nájmu družstevného bytu a zrušenia a vyporiadania členského podielu totiž vzhľadom na skôr vyslovený názor odvolacieho súdu musí byť prejednaná spoločne a preto rozsudok prvostupňového súdu ako celok bolo potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Pokiaľ v ďalšom konaní nedôjde k zmene postojov účastníkov a k zmene skutkového

stavu, pre ďalšie konanie je aj vzhľadom na odporcom navrhovaný spôsob vypořádania členského podielu (vid' podanie na čl. 153) možné vychádzať z takého rozhodnutia o zrušení spoločného nájmu družstevného bytu a zrušení a vypořádání členského podielu, o akom bolo uvažované v napadnutom rozsudku, ale po príslušnom dokazovaní treba zároveň rozhodnúť aj o ďalšej časti vypořádania - výške primeranej náhrady pre odporcu.»

Z citovaného rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že do odôvodnenia svojho uznesenia uviedol postup, akým dospel k záverom o odvolaní odporcu proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Jeho uznesenie obsahuje výklad právnych noriem Občianskeho súdneho poriadku, ktorý nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny.

Z uvedeného vyplýva, že krajský súd vykonal výklad platných právnych predpisov, ktorý nie je svojvoľný a nepopiera zmysel interpretovaných a použitých právnych noriem.

Ústavný súd poznamenáva, že základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú výsledkovým konaním, inak povedané, skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé alebo nie, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov všeobecného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánom zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor okresného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekomformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa

tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2008